

University of Groningen

Dynamics of the human stress system in depression

Booij, Sanne

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:

2015

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Booij, S. (2015). Dynamics of the human stress system in depression: A combined population- and person-based approach to assess long-term changes and daily life fluctuations. [Groningen]: University of Groningen.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

Dankwoord

Dit proefschrift is tot stand gekomen met de hulp van heel veel andere mensen. Op deze plek wil ik hen graag bedanken.

Allereerst wil ik de mensen bedanken die hebben meegedaan als deelnemer aan de MOOVD studie en het TRAILS onderzoek. Dankzij jullie inzet zijn we meer te weten te komen over de rol van het menselijk stresssysteem in depressie en over de invloed van beweging op stemming en depressieve klachten.

Mijn grote dank gaat uit naar mijn begeleiders: Tineke, Peter en Elske. Tineke, ik heb bewondering voor je precisie en scherpte. Ik moest meestal even bijkomen van de rode markeringen en opmerkingen, maar ze sloegen altijd de spijker op zijn kop. Ik heb het getroffen met jou als voorbeeld. Ik ben ook nog steeds enorm blij dat je me hebt geholpen met het aanvragen van een BCN beurs, waar dit PhD project uit voortkwam. Peter, waar ik in details verzand, houd jij zicht op het grote geheel. Je bent ruimdenkend en blijft niet binnen bepaalde kaders. Ik vond het heel fijn om zo'n creatieve geest in het team te hebben. Elske, als ik ooit zou weten wat jij allemaal zou weten en het ook nog eens zo goed uit zou kunnen leggen, dan zou ik een wijze vrouw zijn. Ik hoop in de toekomst nog veel van je te kunnen leren. Ook wil ik je bedanken voor het inspringen bij de begeleiding van MOOVD deelnemers, voor het opgooien van mijn naam bij het Centrum Integrale Psychiatrie en voor de slaaptips na mijn bevalling.

Het MOOVD onderzoek was echt een team effort. Ik ben alle mensen die mee hebben gewerkt aan dit project dankbaar. Mara, ik ben blij dat jij al snel aanhaakte. Doordat je het onderzoek zo natuurlijk overnam kon ik rustig gaan genieten van mijn zwangerschaps- en bevallingsverlof. Ook daarna heb ik onze samenwerking erg gewaardeerd. Martijn, ik ben blij dat je hebt meegedacht over het project vanuit de klinisch-chemische invalshoek en dat je onze cortisol- en melatonine-analyses hebt willen doen. Ido, ook jij bedankt voor het meedenken en voor het openstaan voor deze samenwerking. De stagiaires die mee hebben geholpen bij de dataverzameling van MOOVD wil ik ook bedanken, namelijk: Awa Diallo, Leonie van Asperen, Hanna van Wagenveld, Taïra Openneer, Marike Masker, Elise van der Stouwe, Minke Gommer en Iris van Vliet.

Er zijn veel mensen geweest die hebben geholpen bij het werven van de deelnemers voor MOOVD. Bij het Centrum Integrale Psychiatrie (CIP) waren dit onder andere: Rogier Hoenders, Bregje Hartogs, Nina Vollbehrr, Michel Trox, Agna Bartels, Petra Vellinga en Anita La Crois-Blaauw. Bij de algemene poli van het Universitair Centrum Psychiatrie (UCP) waren dit: Wim Winthorst, Herman Haverkamp, Carel Jiawan en Elsbeth Leeffers, en ook Roelie Nijzing als coördinator van alle onderzoeken binnen het UCP. Bedankt dat jullie mensen wilden enthousiasmeren om deel te nemen aan ons onderzoek.

My dearest roomies, I still remember the first weeks in my (our) new room. Bertus, I had previously met you in the Psychiatric Epidemiology class, and noticed that you were one of the few people who seemed to enthusiastically participate and make intelligent suggestions. So my first roommate couldn't be a better pick. After a few weeks, Nik, I found you sitting in our room. About the first thing you asked me was whether I had ever given my boyfriend the Dutch oven, and this certainly wasn't the last of such questions. I really appreciate your free spirit and your habit of starting discussions whenever possible. A true scientist you are! Finally, Nynke, you joined us fulltime, and I was very happy to have another woman in the room, for some additional girl power. I loved talking about our mutual interests and to share students with you. I couldn't have wished better roomies. Work was always a good place to go, and there was always room for some (depressed) fun. We'll keep in touch.

Een aantal andere collega's wil ik in het bijzonder bedanken. Esther (Bouma), wat was het fijn om jou tijdens mijn stage bij het ICPE als begeleider te hebben. Je bent naast een slimme onderzoeker ook een heel fijn en gezellig mens. Kamergenootjes Annelene en Ymkje-Anna, bedankt voor de gezelligheid in het afgelopen jaar (en de chocola). Elise, jij was de girl next door, samen met Odilia, Anna Roos en Charlotte en later ook Arunima en Petra. Ik heb erg genoten van onze buurt bezoeken en de gezamenlijke etentjes en borrels. Leuk dat we dat nog steeds af en toe doen. Ook alle andere mede-borreelaars van het ICPE wil ik bedanken voor de gezelligheid.

Hanneke, ik ben blij dat onze wegen zich hebben gekruist en dat je me hebt aangenomen op je boeiende project, ook al was mijn proefschrift nog niet helemaal af. Ik ga nog veel van je leren. Evelien en Marieke, het voelt als een echt kadootje dat ik met jullie mag samenwerken en brainstormen over nieuw dagboekonderzoek. Ik heb ook genoten van het voorjaarscongres in Maastricht (en het mooie appartement), met ook Lian en Hanneke.

Rogier en Agna, jullie hebben me de kans gegeven me in te zetten voor een aantal mooie (leefstijl)projecten bij het CIP, ondanks een nog af te ronden proefschrift. Dank daarvoor.

Geachte leden van de leescommissie, Prof. dr. Elzinga, Prof. dr. Myin-Germeys en Prof. dr. Groothuis, bedankt dat jullie de tijd hebben genomen om mijn proefschrift te lezen en te beoordelen.

Lieve vriendinnetjes, Margriet, Brigitte, Ilona, Claudia, Ieteke, Susanne en Annemie. Wat fijn dat ik al die jaren met jullie kon kletsen, af en toe over mijn proefschrift, maar meestal over heel andere dingen. Het leven bestaat niet alleen uit proefschrift-schrijven.

Paranimfen, Nynke en Brigitte, jullie wil ik nog apart bedanken. Nynke, we hebben zoveel leuke en (af en toe) minder leuke dingen gedeeld de afgelopen jaren. Het voelt heel natuurlijk en vertrouwd dat je tijdens mijn promotie naast me staat. Brig, ik ben gek op je energie en enthousiasme. Ik ben blij dat je dit avontuur met me wilt aangaan.

Mama en papa bedankt voor jullie eeuwige steun en voor de ruimte die jullie me hebben gegeven om uit te zoeken wat ik leuk vind en natuurlijk voor de wekelijkse oppasmomenten met Ayla. Henk, Marloes, Hilde en Hendrik Jan, ook bedankt voor de praktische en geestelijke steun. Hilde, bedankt dat je meerdere malen mijn Nederlandse teksten hebt gelezen en geredigeerd (zo ook de samenvatting van dit proefschrift). Tamara en Albert Jan en eigenlijk de hele familie ten Caat, enorm fijn dat Ayla altijd bij jullie mocht spelen als Fake en ik moesten werken. Mooi om te zien dat ze bij jullie allemaal een beetje thuis is. Marijke, bedankt dat je je creatieve brein wilde inzetten voor het vormgeven van de buitenkant van dit proefschrift. Ik vind het prachtig geworden.

Fake, je bent misschien geen wetenschapper in engere zin, maar jij weet vaak beter dan ik hoe de wereld in elkaar steekt. Je bent daarom mijn perfecte sparringpartner, die me helpt te relativiseren en de wereld van een andere kant te bekijken. Maar bovenal ben ik blij dat je er altijd voor me bent!

Ayla, ik moet zo vaak om en met jou lachen. Jij lief, gek en koppig kind. Als iets (iemand) mijn stressniveau heeft verlaagd in de afgelopen jaren dan ben jij het wel. Jij bent het beste wat me is overkomen tijdens mijn PhD project, en daarbuiten.